

„W wychowaniu chodzi właściwie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – oto ażeby bardziej był, nie tylko więcej miał.

Aby (...) umiał być nie tylko z drugim ale i dla drugich...”

Jan Paweł II podczas wystąpienia w
UNESCO 2 czerwca 1980r.

GIMNAZJALNY PROGRAM PROFILAKTYKI

„Doskonaląc siebie tworzymy nasz świat wartości”

Opracował zespół:

Magdalena Żmudka

Małgorzata Chorąży

Joanna Sergiel

Spis treści

- I. Wstęp
- II. Diagnoza środowiska gimnazjalnego z charakterystyką rozwoju i obszarów problemowych.
- III. Podstawy prawne.
- IV. Cele programowe.
- V. Kierunki działań interwencyjnych i profilaktycznych.
- VI. Czynniki ryzyka występujące w gimnazjum i działania osłabiające te czynniki.
- VII. Harmonogram działań profilaktycznych w obszarach zagrożeń.
- VIII. Procedury postępowania w obszarach zagrożeń.

WSTĘP

Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy szkoły i program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo – profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania ryzykownych zachowań.

Szkolny program profilaktyki obejmuje profilaktykę I rzędową (skoordynowaną z działaniami wychowawczymi). Obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Program jest opracowany na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły i dotyczy części aspektów szkolnego programu wychowawczego między innymi działań prozdrowotnych, współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Współczesny kontekst zagrożeń i jego rozpoznanie na poziomie gimnazjum wymaga wielu działań podjętych przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga, rodziców oraz samych uczniów. Szkoła jako miejsce realizacji programu profilaktycznego ma na sobie obowiązek rozpoznawania, przeciwdziałania oraz monitoringu różnorodnych problemów.

W obecnej dobie rozwoju cywilizacji zapomina się o podstawowych zasadach wychowania. Szybkie tempo życia, brak obserwacji i diagnozy rodzica o środowisku w jakim się wychowuje dziecko, przyczynia się do zachwiania wartości ludzkiego życia. Efektem tych zachwiałań są częste konflikty powstałe między dzieckiem, rodzicem i środowiskiem. Dziecko obserwując negatywne postawy środowiska, naśladuje i bierze z niego wzorzec, aby stać się w takim samym.

Nie możemy zmienić złej postawy całego środowiska, ale możemy wskazać podstawowe zasady zachowania i kultury bycia oraz przyczyny i skutki łamania tego zdrowego kanonu. Kryzys wychowania, o jakim dziś często mówimy w odniesieniu zarówno do domu rodzinnego, jak i szkoły jest przede wszystkim kryzysem odniesień osobowych.

Pozytywne efekty wychowawcze może przynieść szkoła, będąc wspólnotą nauczycieli, uczniów i rodziców, w której nauczyciele, wychowawcy i rodzice wskazują swoim życiem wartości pożądane u swych podopiecznych. Przez dialog i pozytywny przykład, wiodąc za sobą młodych ludzi wypełnialiby najlepiej swoją misję życiową.

Zamierzeniem tego programu jest wyposażenie ucznia w wiedzę z zakresu kultury bycia, radzenia sobie ze zjawiskami i faktami, które niesie

cywilizacja. Wszechstronna współpraca z różnorodnymi jednostkami prowadzi do wzbogacenia tych działań, by stały się ciekawe i atrakcyjna dla dorastającego człowieka. Pragniemy, aby przez lepsze poznanie siebie młody człowiek wyrobił sobie własny pogląd na pewna sprawy, tworzył swój świat wartości i umiał przeciwstawiać się zachowaniom nie odpowiadającym tym wartościom.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA GIMNAZJALNEGO

1. Spośród wszystkich faz rozwojowych okres dojrzewania stanowi szczególną fazę w życiu człowieka.

Z perspektywy społecznej dokonują się w nim zmiany w obrazie siebie, formują się nowe wzorce relacji interpersonalnych, wzrasta liczba i jakość nowych doświadczeń osobistych i społecznych. Rozwijane są w tym czasie umiejętności pozwalające na kształtowanie poczucia własnej kompetencji. Młody człowiek osiąga nowy status społeczny, zwiększają się jego możliwości osiągnięcia celów, otrzymywania wzmocnień i kształtowania nowych zachowań.

2. Wiek 13 – 16 lat określa się jako okres ryzyka ze względu na podejmowanie przez młodzież zachowań problemowych. Szkoła, ze względu na spędzanie znacznej części aktywnego życia młodzieży, jest głównym terenem działań profilaktycznych I fazy. Tu spotykają się najważniejsze dla młodego człowieka osoby dorosłe, rodzice i nauczyciele.

Gimnazjum w Budzowie w której uczy się młodzież z 6 miejscowości. Nasze gimnazjum cieszy się dobrą opinią, gdyż nie boimy się otwarcie mówić o mocnych i słabych stronach naszej pracy. Nie boimy się wyzwań i stawiamy sobie ambitne zadania dydaktyczno- wychowawcze.

Młody człowiek wymaga nie tylko nauczania, ale przede wszystkim wychowania. Dlatego pracujemy nad poprawą wspólnych relacji nauczyciel – uczeń - rodzic. Uaktywniamy u naszej młodzieży zdrowy styl życia i umiejętne zagospodarowanie sobie wolnego czasu. Pragniemy u swoich uczniów kształtować zachowania asertywne, rozwijać w nich poczucie estetyki i piękna, uczyć ich trafnego podejmowania decyzji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Przez wspólne działania profilaktyczno – wychowawcze pragniemy wspomagać wszechstronny i harmonijny rozwój każdego ucznia pielęgnując tradycje naszego środowiska. Pragniemy także wykorzystywać potencjał naszych uczniów poprzez współpracę z różnorodnymi instytucjami i rodzicami. Działania takie wywołują u uczniów poczucie większej odpowiedzialności za siebie samych, rozpoznawanie swoich emocji i umiejętne radzenie sobie z trudnościami jakie niesie nam życie- bo doskonaląc siebie nawzajem tworzymy nasz świat wartości.

III. PODSTAWY PRAWNE

1. Podstawą prawną programu profilaktyki są następujące akty prawne:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. Kwietnia 1997 r.
- 2) Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- 3) Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół
- 4) Konwencja o Prawach Dziecka
- 5) Polska Deklaracja w Sprawie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z grudnia 1995 roku
- 6) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku
- 7) Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity) z dnia 9 listopada 1995r.
- 8) Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity) z dnia 24 kwietnia 1997 roku
- 9) Europejski Plan Działań Dotyczących Alkoholu opracowany przez Światową Organizację Zdrowia na lata 2000 - 2005
- 10) Rozporządzenie MENiS 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
- 11) Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity) z dnia 26 października 1982r.
- 12) Ustawa o Systemie Oświaty z dn. 7 września 1991r.
- 13) Statut Gimnazjum
- 14) Program Wychowawczy
- 15) [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r.](#) w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy

psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach,
szkołach
i placówkach (Dz.U.03.11.114 z dnia 2003.01.29 z późn. zm.)

- 16) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą
- 17) Narodowy Program Zdrowia

CELE OGÓLNE PROGRAMU

- **KSZTAŁCENIE UMIEJĘTNOŚCI STOSOWANIA WŁAŚCIWYCH ZASAD ZACHOWANIA**
- **ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI ASERTYWNYCH JAKO PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI**
- **STYMULOWANIE PRAWIDŁOWYCH KONTAKTÓW RÓWIEŚNICZYCH JAKO PRAWIDŁOWEJ KOMUNIKACJI**
- **UWRAŻLIWIENIE NA POTRZEBY INNYCH**
- **UWRAŻLIWIENIE NA ESTETYKĘ I PIĘKNO ŚRODOWISKA**
- **ZACHĘCANIE DO NAŚLADOWANIA POZYTYWNYCH POSTAW**

CELE SZCZEGÓŁOWE

UCZNIOWIE

- WYRABIANIE UMIEJĘTNOŚCI WŁAŚCIWEJ ORGANIZACJI WOLNEGO CZASU
- OSWAJANIE ZE ZJAWISKIEM STRESU - UMIEJĘTNOŚĆ JAEGO MINIMALIZOWANIA
- UKAZYWANIE ZGUBNEJ ROLI AGRESJI SŁOWNEJ I FIZYCZNEJ
- ROZWIJANIE ASERTYWNYCH POSTAW
- WDRAŻANIE DO ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SIEBIE I INNYCH LUDZI
- WYRABIANIE NAWYKÓW DBANIA O HIGIENĘ OSOBISTĄ ORAZ ESTETYKĘ OTOCZENIA
- UKAZANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA BEZ KORZYSTANIA Z JAKICHKOLWIEK UŻYWEK

RODZICE- NAUCZYCIELE

- DOSTARCZANIE POZYTYWNYCH WZORCÓW
- ZACHĘCANIE DO PRACY NAD SOBĄ DAJĄC DOBRY PRZYKŁAD
- WYTWARZANIE WIĘZI MIĘDZYLUDZKICH, DAWANIE OPARCIA EMOCJONALNEGO
- UŚWIADOMIENIE RODZICOM ICH WIELKIEGO WPŁYWU NA WSZECHSTRONNY ROZWÓJ MŁODEGO CZŁOWIEKA
- WYRABIANIE UMIEJĘTNOŚCI WSPÓŁPRACY Z INNYMI I RADZENIE SOBIE W TRUDNYCH SYTUACJACH
- ZACHĘCANIE DO POMOCY NA RZECZ INNYCH.

REALIZATORZY DZIAŁAŃ

- **PEDAGOG SZKOLNY**
- **PRACOWNICY PPP**
- **WYCHOWAWCY KLAS**
- **INSTRUKTORZY PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH**
- **BIOŁODZY, GEOGRAFOWIE, NAUCZYCIELE W-F**

SPOSOBY REALIZACJI

- **ZAJĘCIA SOCJOTERAPEUTYCZNE DLA KLAS**
- **ZAJĘCIA INTEGRACYJNE DLA KLAS PIERWSZYCH**
- **WSPÓŁPRACA Z PORADNIĄ, K d.s. Pi U, SĄDEM, POLICJĄ, GOPS**
- **ORGANIZACJA SZKOLNYCH PRZEDSTAWIEŃ PROFILAKTYCZNYCH**
- **ZAPRASZANIE DO WSPÓŁPRACY PSYCHOLOGÓW I REALIZATORÓW PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH**
- **WDN DLA NAUCZYCIELI**

ODBIORCY PROGRAMU

OGÓŁ SPOŁECZNOŚCI GIMNAZJUM

NARZĘDZIA DO MIERZENIA

- **ANKIETA „MOJE GIMNAZJUM”**
- **KARTA ZACHOWANIA UCZNI**
- **OBSERWACJA, WYWIAD, ANKIETY DOTYCZĄCE AGRESJI**

WSKAŹNIKI EWALUACJI

- **CZY CELE PROGRAMU ZOSTAŁY ZREALIZOWANE PRZEZ WSZYSTKIE PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W REALIZACJI PRZOGRAMU?**
- **CZY PODJĘTE DZIAŁANIA PRZYNOSZĄ POZYTYWNE EFEKTY?**

ODPOWIEDZIALNI ZA EWALUACJĘ I SPORZĄDZENIE RAPORTU

- **PEDAGOG SZKOLNY – mgr MAGDALENA ŻMUDKA**
- **NAUCZYCIEL GEOGRAFII – mgr MAŁGORZATA CHORAŻY**
- **NAUCZYCIEL ZAJĘĆ REWALIDACYJNYCH – mgr JOANNA SERGIEL**

TERMIN SPORZĄDZANIA RAPORTU

CZERWIEC KAŻDEGO ROKU SZKOLNEGO

KIERUNKI DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH I PROFILAKTYCZNYCH

1. Analiza sposobu realizacji zadań szkoły wynikających z przepisów prawnych, statutu szkoły i programu wychowawczego szkoły.
2. Działania szkoły w kierunkach wskazanych w wyniku diagnozy:
 - Realizacja współpracy z GOPS- em, Gminną Komisją d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Radą Sołecką, Radą Parafialną, Ochotniczą Strażą Pożarną, Ośrodkiem Zdrowia, Policją i Poradnią PPP.
 - Doskonalenie umiejętności wiedzy nauczycieli z zakresu:

- wiedza na temat uzależnień,
 - agresja,
 - postępowania w konkretnych przypadkach i stosowanie formy pomocy,
 - socjoterapia w wychowaniu,
 - regulacje prawne.
- Bibliotekę mieszczącą się w naszym Gimnazjum stopniowo wyposażać w fachowe materiały i publikacje dotyczące profilaktyki.
 - Włączenie przedstawicieli samorządu uczniowskiego do konkretnych działań (prawo zgłaszania własnych pomysłów i inicjatyw uczniowskich), a także poczucia odpowiedzialności za to co się dzieje w ich środowisku.
 - Organizowanie systematycznych i profilaktycznych zajęć edukacyjnych w ramach lekcji wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych.
 - Stała współpraca z rodzicami w celu przekazywania im wiedzy na temat zagrożeń a także zapozdawanie ich z działaniami szkoły wynikającymi z planu
 - Organizowanie w szkole imprez tematycznych (konkursy, przedstawienia, spotkania, akcje charytatywne)
 - Systematyczne omawianie w ramach rady pedagogicznej efektu realizacji planu profilaktycznego w szkole z udziałem przedstawicieli samorządu uczniowskiego i komitetu rodzicielskiego.
 - Starania w celu zapewnienia uczniom alternatywnych możliwości spędzania wolnego czasu (bogata oferta zajęć pozalekcyjnych, aktywne formy spędzania wolnego czasu).
 - Promocja zdrowego stylu życia – kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów, zachowań chroniących własne i innych ludzi.
-
- Kształtowanie świadomości ekologicznej
 - Tworzenie różnorodnej i atrakcyjnej oferty w toku zajęć edukacyjnych.
 - Tworzenie we współpracy z rodzicami i uczniami ciekawych i atrakcyjnych programów, dających szansę na sukces każdemu uczniowi.
 - Kształtowanie systemu wartości – czerpanie z wzorów osobowych tkwiących w tradycji naszego regionu.
 - Współdziałanie szkoły w organizowaniu imprez profilaktycznych na terenie gminy, powiatu, zaprzyjaźnionego przedszkola.
3. Ewaluacja programów wychowawczych i profilaktycznych w ramach wewnątrzszkolnego systemu mierzenia jakości pracy gimnazjum.

CZYNNIKI RYZYKA WYSTĘPUJĄCE W GIMNAZJUM

- ZABURZONY SYSTEM WARTOŚCI U UCZNIÓW
- AGRESJA SŁOWNNA, WULGARYZMY
- NIEUMIEJĘTNOŚĆ NEGOCJOWANIA I ROZWIĄZYWANIA SWOICH PROBLEMÓW
- BRAK ZAINTERESOWANIA NAUKĄ
- SIĘGANIE PO UŻYWKI
- WAGARY
- ZABURZENIA PRZY ROZWIĄZYWANIU RÓŻNYCH PROBLEMÓW NA PŁASZCZYŹNIE UCZEŃ – UCZEŃ, UCZEŃ – NAUCZYCIEL – RODZIC.

DZIAŁANIA OSŁABIAJĄCE TE CZYNNIKI

- GŁĘBSZE POZNAWANIE POCZUCIA WŁASNEJ WARTOŚCI POPRZEZ UKAZYWANIE UCZNIOM NOWYCH I SZERSZYCH PERSPEKTYW ŻYCIA
- ORGANIZOWANIE IMPREZ WSPÓLNIE ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ
- KONSEKWENTNE PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI, SZYBKA POMOC
- UCZENIE KULTURY DYSKUSJI ORAZ RADZENIA SOBIE ZE STRESEM
- EDUKACJA RODZICÓW
- DOSTARCZANIE RZETELNEJ WIEDZY O KONSEKWENCJACH ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH
- PROMOWANIE ZDROWEGO SYLU ŻYCIA
- UKAZYWANIE ALTERNATYWNYCH SPOBÓW SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU
- ORGANIZOWANIE CIEKAWYCH ZAJĘĆ POZWALAJĄCYCH UCZNIOM NA WYRAŻANIE SWOICH ODCZUĆ
- ZAPRASZANIE CIEKAWYCH LUDZI I ORGANIZOWANIE ZAJĘĆ SOCJOTERAPEUTYCZNYCH I INTEGRUJĄCYCH.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W WYBRANYCH OBSZARACH ZAGROŻEŃ

- DOSKONALENIE KOMUNIKACJI W GRUPIE
- POPRAWA RELACJ UCZEŃ – NAUCZYCIEL- RODZIC
- UŻYWANIE WULGARYZMÓW
- PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA
- DEWASTACJA WSPÓLNEGO MIENIA
- ORGANIZACJA WSZECHSTRONNEJ POMOCY
MATERIALNEJ I FINANSOWEJ DLA UCZNIÓW
POTRZEBUJĄCYCH

Obszar działań: **DOSKONALENIE KOMUNIKACJI W GRUPIE**

CELE:

UCZNIOWIE:

- Rozwijanie umiejętności nawiązywania kontaktu.
- Doskonalenie umiejętności komunikowania się i odczytywania sygnałów niewerbalnych, rozwijanie empatii
- Doskonalenie umiejętności komunikowania i odczytywania sygnałów niewerbalnych, rozwijanie empatii
- Nauka współpracy w grupie

NAUCZYCIELE:

- uświadomienie znaczenia przestrzegania zasad komunikacji w dyskusji
- Kształtowanie i rozwój poczucia odpowiedzialności za siebie, własne decyzje

RODZICE:

- Doskonalenie przez rodziców umiejętności prawidłowego komunikowania się z dzieckiem.
- Rozwój współpracy rodziców ze szkołą

Lp.	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Realizacja cyklu lekcji wychowawczych dotyczących w/w problemu	Pogadanki oglądanie filmów dyskusje	Wychowawcy klas	Cały rok
2.	Pedagogizacja rodziców	Zaproszenie przedstawicieli Policji, Sądów, kuratorów	Lider ds. profilaktyki we współpracy z pracownikami PPP, pedagog	I półrocze
3.	Organizowanie życia kulturalnego szkoły: - praca wolontariacka, - przygotowanie i udział w uroczystościach szkolnych, - organizowanie imprez dla środowiska lokalnego	Działalność uczniów szczególnie zagrożonych, współpraca z SU i RR	Lider ds. profilaktyki, prowadzący zajęcia wg harmonogramu uroczystości	Cały rok
4.	Konsultacje indywidualne dla uczniów i rodziców.	Rozmowy indywidualne, wyjazdy do domów	Pedagog, wychowawcy	Cały rok (w razie potrzeb)
5.	Różne formy aktywnego wypoczynku (rajdy piesze, rozrywki sportowe, wycieczki jednodniowe i wielodniowe: krajowe i zagraniczne, „zielone szkoły”, pikniki rodzinne)	Zabawy dydaktyczno-wychowawcze, konkursy	wg szkolnego programu wychowawczego	Cały rok
6.	Zajęcia integracyjne w klasach I z pedagogiem i psychologiem z PPP	Zajęcia twórcze, budowanie empatii	pedagog	I półrocze
7.	Ankieta dla uczniów klas pierwszych „Moje Gimnazjum”	Ankieta i jej analiza	Pedagog, nauczyciel geografii	I półrocze

Obszar działań: **POPRAWA RELACJI UCZEŃ – NAUCZYCIEL - RODZIC**

CELE:

UCZNIOWIE:

- Rozwijanie umiejętności nawiązywania kontaktu werbalnego.
- Doskonalenie umiejętności komunikowania się
- Nauka współpracy i szacunku do drugiego człowieka.

NAUCZYCIELE:

- Nawiązanie współpracy z pedagogiem, rodzicem i uczniem
- Kształtowanie i rozwój poczucia odpowiedzialności .

RODZICE:

- Nawiązanie współpracy ze szkołą i aktywny udział w życiu szkoły
- Rozwój współpracy rodziców ze szkołą.

Lp.	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Stała analiza pozytywnych i negatywnych zachowań uczniów: zeszyt zachowań – analiza I,II półrocze.	Notatki indywidualne nauczycieli	Wychowawcy	Na bieżąco
2.	Zapraszanie i uaktywnianie rodziców do pomocy w organizacji imprez szkolnych i promocji szkoły.	Wspólne dyżury na dyskotekach, udział w organizowaniu imprez		Cały rok
3.	Zwrócenie uwagi na sposoby komunikowania, odreagowywanie stresu, poznawanie swoich mocnych i słabych stron – lekcje wychowawcze	Ćwiczenia, dyskusje, zabawy dydaktyczno-wychowawcze	Nauczyciele	Cały rok
4.	Uczenie postaw szacunku , akceptacji drugiego człowieka poprzez organizację imprez i akcji charytatywnych .	Scenariusze, Wspólne spotkania przygotowanie prezentów, pozyskiwanie sponsorów	Klub wolontariusza	I półrocze
5.	Pomoc przy organizacji dyżurów w trakcie dyskotek i zapobieganiu agresji	Ścisła współpraca z SU i RP	Nauczyciele , rodzice	wg. harmonogramu

Obszar działań: PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

CELE:

UCZNIOWIE:

- Upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród uczniów
- Kształtowanie i rozwój poczucia odpowiedzialności za siebie, własne życie i za innych.
- Budowanie poczucia własnej wartości i stymulowanie rozwoju emocjonalnego.

NAUCZYCIELE:

- Aktualizacja wiedzy dotyczącej środków psychoaktywnych i mechanizmów ich działania oraz możliwości pomocy uczniom.
- Poznawanie środowiska uczniów i ich stosunku do używek.

RODZICE:

- Dostarczanie rodzicom wiedzy dotyczącej uzależnień i mechanizmów ich działania
- Rozwój współpracy rodziców ze szkołą
- Poinformowanie rodziców o instytucjach udzielających pomocy w zakresie uzależnień.

Lp.	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Realizacja tematyki profilaktycznej: szkodliwości nikotyny, alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych używek.	Pogadanki, apele, zaproszenie ciekawych ludzi	Wychowawcy, biolog, geograf	Na bieżąco
2.	Organizowanie konkursów tematycznych dotyczących eliminowania nałogów i promocji zdrowego stylu życia.	Konkursy	Biolog i pedagog	Wg kalendarza
3.	Opieka nad dziećmi z rodzin zagrożonych niedostosowaniem społecznym- kontakty z GOPS, współpraca z Komendą Policji, Sądem, OKI,PPP.	Organizowanie wszechstronnej pomocy, rozmowy indywidualne, wyjazdy do domów	pedagog	Na bieżąco
4.	Pedagogizacja rodziców przy współpracy z instytucjami wspomagającymi pracę pedagoga.	Prelekcje, apele wychowawcze	Dyrektor szkoły, pedagog, zaproszeni goście	Cały rok
5.	Korzystanie z doskonalenia zawodowego, samokształcenia w zakresie profilaktyki (ogół nauczycieli)	Warsztaty	Koordinator –Pani Beata Kopacz	Wg potrzeb
6.	Organizacja życia kulturalnego szkoły poprzez organizację imprez promujących szkołę oraz współpracę ze środowiskiem lokalnym i rodzicami – Dzień regionalny, Dzień Rodzica, Ogólnopolska Kampania „Postaw na rodzinę”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, Dzień bez przemocy.	Przedstawienia, wycieczki, rajdy, kampanie	Pedagog, wychowawcy	Cały rok
7.	Organizowanie prelekcji, warsztatów z zakresu profilaktyki, turniejów promujących zdrowy styl życia.	Spartakiady sportowe, współzawodnictwo klasowe	nauczyciele	Cały rok

Obszar działań: UŻYWANIE WULGARYZMOW

CELE:

UCZNIOWIE:

- Kształtowanie osobowości uczniów.
- Kształtowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej.
- Nauka współpracy i szacunku do drugiego człowieka.

NAUCZYCIELE:

- Rozwijanie umiejętności rodzenia sobie w sytuacjach trudnych.
- Komunikacja i współpraca nauczyciela z rodzicami.

RODZICE:

- Informowanie rodziców na temat przejawów agresji słownej.
- Doskonalenie przez rodziców umiejętności wychowawczych.

Lp.	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Analiza „Zeszytu zachowań” – kultura słowa	Omawianie na spotkaniach w zespołach wychowawców, wnioskowane na RP	Wychowawcy klas	Na bieżąco na lekcjach wychowawczych
2.	Nowelizacja uregulowań wewnątrz - szkolnych, programów wychowawczych, procedur	Uchwalenie zapisu lub zmiany	Zespół ds. doskonalenia programu rozwoju szkoły	Wg potrzeb
3.	Kształcenie postaw samowychowania: - umacnianie poczucia godności i własnej wartości - zachęcanie do pracy nad sobą - dostrzeganie u siebie zalet i wad - wyrabianie postawy altruizmu i odpowiedzialności	Dyskusje, ćwiczenia	Wychowawcy klas	Cały rok
4.	Kontrola nad przejawami ustalonych uregulowań szkolnych (pozytywne i negatywne aspekty zjawiska)	Analiza, dyskusja, wnioski	Opiekun Samorządu Uczniowskiego	Styczeń - ankieta
5.	Organizowanie konkursów poetyckich – kultura słowa	Konkursy, przedstawienia	poloniści	Wg harmonogramu
6.	Zwrócenie uwagi na sposoby komunikowania, odreagowywanie stresu, poznawanie swoich mocnych i słabych stron – nauczyciele języka polskiego	Ankiety, obserwacja, ćwiczenia motywujące	Pedagog wychowawcy	Wg potrzeb
7.	Doskonalenie na lekcjach wychowawczych zachowań asertywnych- lekcje wychowawcze	Dawanie przykładu, zwracanie uwagi, ćwiczenia	nauczyciele	Cały rok
8.	Spotkania uczniów z nauczycielami i dyrektorem na apelach wychowawczych.	Podsumowanie zachowań, pogadanka, wyłonienie liderów złego zachowania		

Obszar działań: **KRADZIEŻE I BÓJKI**

CELE:

UCZNIOWIE:

- Nauka rozwiązywania konfliktów metodą negocjacji
- Nabywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i złością.
- Nauka współpracy

NAUCZYCIELE:

- Zapoznanie nauczycieli z aktualnymi przepisami prawnymi dotyczącymi odpowiedzialności nieletnich za czyny karalne.

RODZICE:

- Działania na rzecz bezpieczeństwa w szkole i poza nią.
- Wzajemna pomoc w radzeniu sobie z przejawami agresji wśród uczniów.

Lp.	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Powołanie zespołu ds. profilaktyki			
2.	Uczenie szacunku dla drugiego człowieka	Organizowanie pomocy dla potrzebujących	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
3.	Czynne działanie na rzecz szacunku do cudzej własności	Rzetelne i natychmiastowe reagowanie na każdy przejaw niszczenia i konsekwentne karanie	Nauczyciele, pedagog	Cały rok
4.	Prowadzenie cyklu spotkań z uczniami, rodzicami i nauczycielami mające na celu uświadomienie problemu i zaangażowaniu we współpracę w redukowaniu przemocy w szkole.	Wspólne warsztaty, spotkania dyskusje, kontakty telefoniczne oraz indywidualne	Koordinator- lider WDN	Cały rok
5.	Działania informacyjno – profilaktyczne na rzecz środowiska, szkoły (wykonanie ulotek informacyjnych zawierających spis wybranych publikacji oraz wykaz instytucji do których można się zwrócić jeśli spotkamy się z przemocą)	Opracowanie plakatów, ulotek	Nauczyciel biologii, pedagog	wg potrzeb
6.	Stwarzanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez uczniów	Angażowanie uczniów do udziału w zajęciach sportowych , wycieczki, ogniska	Nauczyciele wf, wychowawcy, klub wolontariusza	Cały rok
7.	Diagnozowanie występowania zjawiska	Ankieta	pedagog	W ciągu roku

Obszar działań: ORGANIZACJA WSZECHSTRONNEJ POMOCY MATERIALNEJ I FINANSOWEJ DLA UCZNIÓW POTRZEBUJĄCYCH POMOCY

CELE:

UCZNIOWIE:

- Rozwijanie umiejętności nawiązywania kontaktu werbalnego.
- Doskonalenie umiejętności komunikowania się
- Nauka współpracy i szacunku do drugiego człowieka.

NAUCZYCIELE:

- Nawiązanie współpracy z pedagogiem, rodzicem i uczniem
- Kształtowanie i rozwój poczucia odpowiedzialności .

RODZICE:

- Nawiązanie współpracy ze szkołą i aktywny udział w życiu szkoły
- Rozwój współpracy rodziców ze szkołą.

Lp.	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Podnoszenie wychowawczego autorytetu rodziny.	Pogadanki, imprezy z udziałem rodziców	Wychowawcy	W ciągu roku
2.	Pozyskiwanie środków finansowych na zaspokojenie niektórych potrzeb materialnych będących w trudnej sytuacji(współpraca z GOPS, Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – śniadania szkolne, podręczniki)		Pedagog	W razie potrzeb
3.	Znajomość funkcjonowania fachowych instytucji pomagających osobom i rodzinom dotkniętych problemem finansowym: - rola GOPS, Gminnej Komisji s. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Przedstawienie zadań tych organizacji	Pedagog	W ciągu roku
4.	Korzystanie z ośrodków kulturalnych: kino, teatr, muzeum oraz organizowanie wycieczek szkolnych i wyjazdów na basen (poszukiwania środków na częściowe lub całkowite sfinansowanie wyjazdów dzieciom z rodzin ubogich)	Pozyskiwanie sponsorów, negocjacje	Pedagog	Cały rok

Obszar działań: **DEWASTACJA MIENIA**

CELE:

UCZNIOWIE:

- Kształtowanie osobowości uczniów.
- Kształtowanie i rozwój poczucia odpowiedzialności za swoje czyny.

NAUCZYCIELE:

- Zapoznanie nauczycieli z aktualnymi przepisami prawnymi dotyczącymi odpowiedzialności nieletnich za czyny karalne.
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi uczniów.

RODZICE:

- Informowanie rodziców na temat przejawów agresji w szkole
- Działania na rzecz bezpieczeństwa w szkole i poza nią.

Lp.	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Współpraca szkoły z władzami samorządu terytorialnego w celu ograniczenia dewastacji mienia: - Wójt Gminy - Rada Sołecka - Policja - Gminna Komisja ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - mieszkańcy gminy	Wyznaczenie wspólnych obszarów oddziaływań	Dyrektor szkoły	Cały rok
2.	Propozycja alternatywnego spędzania czasu w szkole na zajęciach pozalekcyjnych dla młodzieży gimnazjum (udostępnianie boiska szkolnego, udział w imprezach masowych, kawiarenki internetowe)		Ogół nauczycieli	Cały rok
3.	Działania informacyjno – profilaktyczne na rzecz środowiska.	Ogół nauczycieli		Cały rok
4.	Diagnoza i monitoring		Zespół ds. profilaktyki	Styczeń, czerwiec
5.	Pogadanki na lekcjach wychowawczych w celu uszanowania cudzej własności		Wychowawcy, pedagog	

Rozporządzenie MENiS

Z dnia 31.01.2001r.

Zmieniające rozporządzenie w sprawie

Ramowych st, publ. przedsz. I szkół pub.

VIII. Procedury postępowania w obszarach zagrożeń

1. UCZEŃ PALI PAPIEROSY

W przypadku stwierdzenia, że uczeń palił papierosy należy:

1. Poinformować wychowawcę i pedagoga.
2. Wpisać powyższą informację w zeszycie uwag;
3. Wychowawca zobowiązany jest poinformować o zdarzeniu rodziców lub opiekunów prawnych ucznia i otrzymać podpis pod informacją.
4. Uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat szkodliwości palenia papierosów (temat do uzgodnienia z wychowawcą i pedagogiem). Lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia).
5. Gdy sytuacja się powtarza, rodzice ucznia informowani są o konieczności udzielenia specjalistycznej pomocy dziecku i podpisują pisemne zobowiązanie do jej udzielenia.

2. UCZEŃ PIŁ ALKOHOL

W przypadku stwierdzenia, że uczeń jest pod wpływem alkoholu należy:

1. Natychmiast poinformować wychowawcę i dyrektora szkoły i pedagoga.
2. Opisać całe zdarzenie w zeszycie uwag,
3. Wezwać rodziców w celu odebrania ze szkoły swojego dziecka, w momencie kiedy nie można się skontaktować z rodziną ucznia należy wezwać policję. Przy odbiorze dziecka opiekunowie muszą koniecznie dokonać podpisu pod uwagą w zeszycie uwag. W żadnym wypadku nauczyciel nie może dopuścić, aby uczeń pod wpływem alkoholu sam opuścił szkołę!
4. Na drugi dzień należy skierować ucznia na rozmowę z pedagogiem i rodzicami.
5. Uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat szkodliwości nadużywania alkoholu. Lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia).
6. Jeśli sytuacja się powtarza, uczniowi obniżana jest ocena zachowania. Rodzice ucznia informowani są o konieczności udzielenia specjalistycznej pomocy dziecku i podpisują pisemne zobowiązanie do jej udzielenia.

3. UCZEŃ ZNAJDUJĄCY SIĘ WPŁYWEM NARKOTYKÓW

1. Uczeń, u którego stwierdzimy używanie narkotyków, powinien zostać natychmiast zaprowadzony do pielęgniarki lub lekarza w celu stwierdzenia, czy jego życie nie jest zagrożone.
2. Następnie należy ucznia zaprowadzić do Dyrektora szkoły, pedagoga który wezwie policję i rodziców lub prawnych opiekunów ucznia.
3. Koniecznie należy pamiętać o podpisie rodziców lub prawnych opiekunów pod uwagą opisującą całe wydarzenie.
4. Na drugi dzień należy uczeń powinien odbyć rozmowę z pedagogiem, który po rozmowie z uczniem powinien porozmawiać z rodzicami na temat ich dziecka. W razie potrzeby udzielić rodzicom pomocy, skierować do miejsc, gdzie taką pomoc mogą otrzymać. Rodzice podpisują pisemne zobowiązanie do udzielenia właściwej pomocy dziecku..

4. JEST AGRESYWNY WOBEC KOLEGÓW I PRACOWNIKÓW SZKOŁY:

W przypadku , kiedy uczeń stosuje przemoc: fizyczną (kopie, popycha, pluje , szarpie itp.), psychiczną (poniża, przezywa, wyśmiewa się z kogoś) wobec swoich kolegów lub pracowników szkoły nauczyciel powinien :

1. Poinformować o zaistniałym fakcie wychowawcę; w przypadku przemocy fizycznej poinformować dyrektora szkoły;
2. Dokonać wpisu o zaistniałym zdarzeniu w zeszyte uwag;
3. Wezwać rodzica, który dokona podpisu pod powyższą uwagą.
4. Zapoznać rodziców z Kodeksem Postępowania Karnego, rozdział 34, art. 304 §1, §2, §3.
5. Uczeń powinien zostać skierowany do pedagoga na rozmowę i wykonać zalecenia z niej wynikające.
6. W przypadku powtórzenia się tej sytuacji po raz kolejny uczeń ma obniżaną ocenę zachowania.
7. W przypadku wielokrotnego powtarzania się tej sytuacji szkoła informuje odpowiednie organy tj. Komendę Powiatową Policji w Wołominie, Zespół ds. Nieletnich czy Sąd Rejonowy w Wołominie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

5. NIE SZANUJE MIENIA SZKOŁY:

1. W momencie, kiedy uczeń niszczy mienie szkoły / zostaje przyłapany na kradzieży , informacja

o powyższym fakcie zostaje natychmiast zgłoszona do wychowawcy i dyrektora szkoły.

2. Cała sytuacja opisana w zeszycie uwag powinna być podpisana przez rodziców bądź opiekunów prawnych.

3. Zapoznanie rodziców z Kodeksem Postępowania Karnego, rozdział 34, art. 304 §1, §2, §3.

4. Dyrekcja ocenia koszt poniesionej przez szkołę straty.

5. W momencie, kiedy rodzica lub opiekuna prawnego nie stać na jej naprawienie, odkupienie

lub uiszczenie odpowiedniej kwoty, sprawa rozpatrywana jest indywidualnie przez Dyrekcję.

6. Gdy uczeń wielokrotnie dopuszcza się ww. zachowania, obniżana jest ocena zachowania.

UCZEŃ NIE PRZESTRZEGA KULTURY SŁOWA:

Uczeń , który mimo upomnień nauczyciela odnosi się wulgarnie do innych :

1. Otrzymuje uwagę do zeszytu uwag,

2. Uwaga powinna zostać podpisana przez rodzica, lub opiekuna prawnego.

3. W przypadku powtarzania się tej sytuacji uczniowi obniżana jest ocena zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

4. Uczeń otrzymuje zadanie przeprowadzenia lekcji wychowawczej na temat kulturalnego porozumiewania się bądź zasad dobrego wychowania.

6. UCZEŃ OPUSZCZA ZAJĘCIA SZKOLNE

1. Spóźnia się na lekcje:

* nauczyciel zaznacza spóźnienie w dzienniku i informuje wychowawcę klasy;

* wychowawca zobowiązany jest poinformować o zdarzeniu rodziców lub opiekunów prawnych ucznia i otrzymać podpis pod informacją;

* jeśli sytuacja potarza się mimo dotychczasowego postępowania, uczniowi obniżana jest ocena zachowania zgodnie z zasadami Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania;

* uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat punktualności; lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia) przez osobę wyznaczoną przez dyrekcję.

2. Opuszcza samowolnie lekcje:

* każdorazowe wagary ucznia są wpisywane do dziennika jako ucieczka;

- * wychowawca telefonicznie informuje rodzica o nieobecności ucznia w szkole;
- * wychowawca wpisuje taką informację do zeszytu uwag i uzyskuje pod nią podpis rodziców;
- * uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat obowiązkowości; lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia) przez osobę wyznaczoną przez dyrekcję;
- * jeśli sytuacja się powtarza, uczeń wraz z rodzicami kierowany jest do pedagoga od którego otrzymuje zeszyt obecności.
- * rodzice ucznia informowani są o konsekwencjach wynikających z nieobecności dziecka na zajęciach:
 - możliwość nieklasyfikowania (zgodnie z obowiązującymi przepisami),
 - możliwość wszczęcia postępowania ukarania rodziców grzywną za niezrealizowanie obowiązku szkolnego przez dziecko (zgodnie z obowiązującymi przepisami)..

7. Każdy wychowawca zobowiązany jest do dnia 30.10.06. zapoznać uczniów i ich rodziców z istniejącymi procedurami dyscyplinującymi pracę szkoły. Do obowiązku wychowawcy należy zebranie podpisów od uczniów i rodziców.
- Natomiast wychowawcy klas I w kolejnym roku szkolnym zobowiązani są do zapoznania uczniów i ich rodziców z powyższymi procedurami do dnia 15 września każdego kolejnego roku szkolnego w trakcie obowiązywania powyższego dokumentu.